Latvijas Dabas fonds

Dzirnavu iela 73-2, Rīga, LV-1011
Tālr.: 67830999, fakss: 67830291
E-pasts: ldf@ldf.lv, www.ldf.lv

2010. gada 15. martā
Reģ. Nr.1.-5.2/56

LR Zemkopības ministrijai
Valsts Kancelejai

Par saskaņojumu Ministru Kabineta noteikumu projektam "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība vides un lauku ainavas uzlabošanai", Nr.5 33.§ (VSS-191)

Nodibinājums „Latvijas Dabas fonds" ir iepazinies ar š.g. 04. februārī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināto Ministru kabineta noteikumu projekta "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības kārtība vides un lauku ainavas uzlabošanai" (VSS-191) koriģēto redakciju (turpmāk – noteikumu projekts), tai pievienoto anotāciju un izziņu par atzinumos sniegtajiem iebildumiem (*Nr.5 33.§, elektroniskās saskaņošanas procedūra, 15.03.2010.)* un izsaka sekojošus būtiskus iebildumus:

1. Turpinām uzturēt mūsu 19.02.2010. vēstulē Nr. 1.-5.2/41 izteiktos iebildumus (1. punkts) saistībā ar noteikumu projekta 11.3. punktu un atkātoti norādām uz nepieciešamību papildināt noteikumu projekta 11.3. punktu ar vārdiem „**Minēto nosacījumu nepiemēro pastāvīgo pļavu un ganību platībām, kas atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) vai kas atzītas par bioloģiski vērtīgiem zālājiem un pieteiktas šo noteikumu 2.2., 2.3.3. vai 3.2.apakšpunktā minētajam atbalstam.**"

Pamatojums: Darām zināmu, ka vairumā saimniecību, kuras atrodas *Natura 2000* teritorijās un/vai kuru īpašumā ir bioloģiski vērtīgie zālāji, lopu skaits šobrīd ir nepietiekams, lai nodrošinātu noteikumu projektā paredzēto lopu blīvumu visās šajās platībās. Tāpat ir maz ticams, ka tuvākajā nākotnē un īsā laikā periodā valstī kopumā ir sagaidāma strauja lopu skaita palielināšanās, kas varētu palielināt atbalsta saņemšanas nosacījumiem atbilstošo platību apjomu.

Tāpat darām zināmu, ka praksē bioloģiski vērīgo zālāju un citu *Natura 2000* teritorijā esošo zālāju apsaimniekošanas reālās izmaksas var pārsniegt maksājumu apmēru, kāds paredzēts noteikumu projekta 2.2. un 2.3.3 pasākumos. Šādā situācijā lauksaimnieku izvēle veikt vai neveikt apsaimniekošanu lielā mērā ir atkarīga no visu pieejamo atbalsta maksājumu summas par platības vienību – tajā ierēķinot arī maksājumus lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas.

Informējam, ka *Natura 2000* teritoriju dibināšanas un bioloģiski vērtīgo zālāju apsaimniekošanas mērķis primāri ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un valsts uzņemto saistību, kuras izriet no 79/409/EEC un 92/43/EEC direktīvām, izpilde, nevis lauksaimnieciskās ražošanas apjomu kāpināšana šajās teritorijās.

Tāpat vēlamies norādīt, ka sagatavotajā izziņā par atzinumos sniegtajiem iebildumiem iztrūkst mūsu iepriekš norādītā informācija, ka, atbilstoši 2008.gada 15.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.282

Drukāšanai izmantots Latvijā otrreiz pārstrādāts papīrs.
Aicinām arī jūs taupīt dabas resursus ikdienā!

„Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai – vides un lauku ainavas uzlabošanai", šāds nosacījums līdz šim ir bijis spēkā. Tā kā mūsu ieteiktie papildinājumi iepriekš ir bijuši iekļauti augstāk minētajos Ministru kabineta noteikumos (Nr. 282.), no tā secinām, ka līdz šim tas nav bijis pretrunā ar „LAP 2007-2013 nostādnēm„ – kā tas norādīts pamatojumā par iebilduma noraidījumu (sk. izziņas par atzinumos sniegtajiem iebildumiem 14. punktu).

Ņemot vērā iepriekš minēto vēlamies uzsvērt, ka atbalsta saņemšanas nosacījumu maiņa, tajos iekļaujot prasību nodrošināt minimālo lopu blīvumu arī bioloģiski vērtīgo zālāju un *Natura 2000* teritorijā, praksē, visticamāk, nozīmēs apsaimniekošanas pārtraukšanu daļā šo teritoriju, kas var izraisīt šo platību pamešanu un tālāku marginalizāciju un palielina risku, ka valsts nespēs nodrošināt uzņemtās starptautiskās saistības bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas jomā. Mūsuprāt, šāda prasība izslēdz iespēju saņemt pilnu atbalsta maksājumu par platībām, kurās tiek veikta Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamo biotopu un sugu dzīvotņu apsaimniekošana to labvēlīga aizsardzības statusa nodrošināšanai ar metodēm, kuras nav dzīvnieku izcelsmes lauksaimniecības produktu ražošana.

Latvijas Dabas fonds piekrīt kopējai nostājai, ka ilgtspējīgai lauksaimniecības zemju apsaimniekošanai būtu vēlama arī noganīto platību palielināšana, tomēr nevaram piekrist tik sašaurinātai pieejai, ka tā ir vienīgā apsaimniekošanas metode, par kuru lauksaimnieki būtu tiesīgi saņemt 2.1. punktā minētos atbalsta maksājumus arī bioloģiski vērīgo zālāju un *Natura 2000* teritorijā. **Lūdzam pārskatīt pieņemto lēmumu attiecībā uz noteikumu projekta 11.3. punktu**.

Iebilduma atkārtota noraidījuma gadījumā lūdzam sniegt **argumentētu pamatojumu** šādam lēmumam – **t.i. norādīt atbilstošos punktus Lauku attīstības programmā un konkrētus punktus atbilstošajās direktīvā**, pamatojoties uz kuriem šāds lēmums pieņemts.

2. Turpinām uzturēt mūsu 19.02.2010. vēstulē 1.-5.2/41 izteiktos iebildumus (3. punkts) saistībā ar noteikumu projekta 38.3. punktā minēto nosacījumu par pļaujas termiņu no 1. augusta līdz 15. septembrim. Iesakām to mainīt un **noteikt pļaušanas termiņa diferenciāciju vismaz trīs klasēs**, atsevišķās no tām pieļaujot arī **agrāku** pļaujas uzsākšanas datumu.

Kategoriski iebilstām pret pļaušanas termiņa uzsākšanas datuma pārcelšanu uz vēl vēlāku laiku (uz 15. augustu), kā tas piedāvāts noteikumu projekta redakcijā pēc atzinumos sniegto iebildumu apkopošanas. Uzskatām, ka tik vēla pļaujas termiņa rezultātā lauksaimniekiem nav iespēju šajās platībās iegūt lopu barošanai piemērotu un atbilstošas kvalitātes sienu. Uzskatām, ka tik vēla pļaujas datuma noteikšana veicina šī maksājuma atbalsttiesīgo platību izslēgšanu no turpmākas integrēšanas saimniecības lauksaimnieciskajā ražošanā.

Tāpat vēlāmies norādīt, ka tik vēla pļaušanas termiņa uzsākšanas datuma noteikšanai nav pamatojama no bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas viedokļa, kas ir šī pasākuma galvenais mērķis.

Lūdzam pārskatīt pieņemto lēmumu attiecībā uz noteikumu projekta 38.3. punktu un nemainīt iepriekšējā redakcijā noteikto pļaujas uzsākšanas datumu (1. augustu), kā arī **papildus šim datumam**, noteikt iespēju pļauju uzsākt arī agrāk (piem. no 10. jūlija), pie nosacījuma, ja pļaušana tiek veikta tikai vienu reizi gadā.

Ar cieņu, I.Račinska

Latvijas Dabas fonda valde
J. Reihmanis: 67830997

Drukāšanai izmantots Latvijā otrreiz pārstrādāts papīrs.
Aicinām arī jūs taupīt dabas resursus ikdienā!